

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 697/2018 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen kuntien oikeudesta kieltää kaivostointia alueellaan

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Krista Mikkosen /vihr ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 697/2018 vp:

Mitä hallitus on valmis tekemään sen varmistamiseksi, että kuntien oikeus kieltää kaivostointia alueellaan toteutuu kaikissa tilanteissa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kunta vastaa alueidenkäytön suunnittelusta alueellaan. Kaavoituksen kautta kunta ohjaa alueiden käyttöä eri tarkoituksiin ja huolehtii eri toimintojen yhteensovittamisesta.

Kaivoslain mukaan malminetsintälupaa ei saa myöntää alueelle, jossa luvan mukainen toiminta vaikeuttaisi oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista. Lupaa ei myöskään saa myöntää alueelle, jonka osalta kunta vastustaa luvan myöntämistä kaavoituksesta johtuvasta tai muusta alueiden käyttöön liittyvästä pätevistä syistä, jollei luvan myöntämiselle ole erityistä syytä. Kaivosluvan myöntämisen edellytyksenä on, että kaivosalueen ja kaivoksen apualueen suhde muuhun alueiden käyttöön tulee olla selvitetty. Kaivostoiminnan tulee perustua maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen oikeusvaikutteiseen kaavaan taikka kaivostoiminnan vaikutukset huomioon ottaen asian tulee olla muutoin riittävästi selvitetty yhteistyössä kunnan, maakunnan liiton ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa.

Kunnan vastustuksen ja erityisen syyn keskinäisen vertailun perusteita ei ole kirjattu kaivoslakiin tai sen esitöihin, eikä oikeuskäytäntöäkään tästä asiasta ole. Kysymyksiä on herättänyt myös se, millainen kaavoituksen korvaavan selvitysmenettelyn tulisi olla, jotta asia olisi riittävästi selvitetty.

Työ- ja elinkeinoministeriö on yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa käynnistänyt selvityksen kaivostointia ohjaavan lainsäädännön toimivuudesta. Selvityksessä arvioidaan kaivoslain toimivuutta suhteessa laissa asetettuihin tavoitteisiin sekä kaivoslain ja kaivostointiaan kohdistuvan muun keskeisen lainsäädännön välisen suhteen toimivuutta. Selvityshenkilö OTT Pekka Vihervuoren arvioinnin keskeiset havainnot valmistuvat 15.4.2019 ja lopullinen raportti toimenpidesuosituksineen valmistuu 15.6.2019.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 697/2018 vp

Ympäristöministeriö on käynnistänyt keväällä 2018 maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen. Osana uudistusta tarkastellaan maankäyttö- ja rakennuslain rajapintoja muuhun lainsäädäntöön. Tarkastelun näkökulmina ovat maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten suunnitelmien ja lupien huomioon ottaminen muun lainsäädännön mukaisessa valmistelussa ja päätöksenteossa sekä muun lainsäädännön huomioon ottaminen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa suunnittelussa ja luvissa. Kaivoslaki on yksi tarkasteltavista rajapintalaeista. Maankäyttö- ja rakennuslain uudistamisessa tullaan siten tarkastelemaan sääntelyn muutostarpeita myös kaivoslain ja maankäyttö- ja rakennuslain välisten kytkentöjen toimivuuden varmistamiseksi.

Helsingissä 5.4.2019

Asunto-, energia - ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen